

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36019256	de Vilalonga	Sanxenxo	2023/2024

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
HOT	Hostalaría e turismo	CBHOT11	Cociña e restauración	Ciclos formativos de grao básico	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP3036	Aprovisionamento e conservación de materias primas e hixiene na manipulación	2023/2024	4	117	140

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	MARÍA GORDILLO MIRA
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión equipo directivo

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

A competencia xeral deste título consiste en realizar con autonomía as operacións básicas de preparación e conservación de elaboracións culinarias sencillas no ámbito de producción na cociña i nas operacións de preparación e presentación de alimentos e bebidas en establecementos de restauración e catering, asistindo nos procesos de servizo e atención ao cliente, seguindo os protocolos de calidade establecidos, según normas de hixiene, prevención de riscos laborais e protección medioambiental, comunicándose de forma oral e escrita en lingua Galega, así como en algúnsa lingua estranxeira con responsabilidade e iniciativa persoal observando as normas de seguridade e hixiene no traballo.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descripción	Duración (sesións)	Peso (%)
1	Materias primas: recepción e almacenaxe. Uso de recursos: Redución, reutilización e reciclaxe.	Recepción e identificación de diferentes produtos ou materias primas e a súa conservación e almacenaxe	57	41
2	Materias primas: conservación. Métodos e resultados.	Conservación das materias primas empregando distintos métodos de conservación e obtendo diferentes resultados	47	34
3	Normativa xeral de hixiene na manipulación: locais, útiles e persoal. Riscos e fontes de contaminación	Boas prácticas de seguridade e hixiene nas cociñas.	27	19
4	Técnicas de recolla, clasificación e eliminación de resíduos.	Lexislación ambiental española e europea aplicable ós resíduos.	9	6

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	Materias primas: recepción e almacenaxe. Uso de recursos: Redución, reutilización e reciclaxe.	57

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Utiliza os recursos eficientemente avaliando os beneficios ambientais asociados	SI
RA7 - Recibe materias primas identificando as súas características e as súas necesidades de conservación e almacenamento	SI

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Relacionouse o consumo de cada recurso co impacto ambiental que provoca
CA4.2 Defínironse as vantaxes que o concepto de redución de consumos lle achega á protección ambiental
CA4.3 Describíronse as vantaxes ambientais do concepto de reutilización dos recursos
CA4.4 Recoñecéronse as enerxías e/ou os recursos cuxa utilización sexa menos prexudicial para o ambiente
CA4.5 Caracterizáronse as metodoloxías existentes para o aforro de enerxía e o resto de recursos que se utilicen na industria alimentaria
CA4.6 Identificáronse as non-conformidades e as accións correctivas relacionadas co consumo dos recursos
CA7.1 Interpretáronse as instrucións recibidas e a documentación asociada á recepción de materias primas
CA7.2 Recoñecéronse as materias primas e as súas características
CA7.3 Interpretouse a etiquetaxe dos produtos
CA7.4 Comprobouse a coincidencia de cantidade e calidade do solicitado co recibido
CA7.5 Identificáronse as necesidades de conservación das materias primas
CA7.6 Almacenáronse as materias primas no lugar apropriado para a súa conservación, atendendo a normas establecidas e instrucións recibidas
CA7.7 Colocáronse as materias primas en función da prioridade no seu consumo
CA7.8 Mantívose o almacén en condicións de orde e limpeza

4.1.e) Contidos

Contidos
Impacto ambiental provocado polo uso de recursos na industria alimentaria.
Metodoloxías para a redución do consumo dos recursos.
Materias primas.

Contidos

Descripción, características, clasificacións e aplicacións.

Categorías comerciais e etiquetaxes.

Necesidades básicas de rexeneración e de conservación.

Medidas de prevención de riscos laborais.

Lexislación hixiénico-sanitaria.

Economato e bodega: descripción e características, clasificación e distribución de mercadorías en función do seu almacenamento e do seu consumo.

Documentos relacionados coas operacións de recepción e saída.

Almacenaxe: métodos sinxelos e aplicacións.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Materias primas: conservación. Métodos e resultados.	47

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA6 - Envase e conserva xéneros crus, semielaborados e elaborados, relacionando e aplicando o método acorde ás necesidades dos produtos, segundo instrucións recibidas e normas establecidas	SI

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA6.1 Caracterízárónse os métodos de envasamento e conservación, e os equipamentos asociados a cada método
CA6.2 Relacionáronse as necesidades de envasamento e conservación das materias primas en cociña cos métodos e os equipamentos
CA6.3 Executáronse as técnicas básicas de envasamento e conservación segundo os procedementos establecidos
CA6.4 Executáronse as tarefas tendo en conta a normativa hixiénico-sanitaria
CA6.5 Determináronse os lugares de conservación idóneos para os xéneros, ata o momento do seu uso ou consumo, ou destino final
CA6.6 Realizáronse todas as operacións tendo en conta a normativa de prevención de riscos laborais

4.2.e) Contidos

Contidos
Sistemas e métodos.
Descripción e características dos sistemas e dos métodos de envasamento e conservación.
Equipamentos asociados a cada método.
Procedementos de execución de técnicas básicas de envasamento e conservación.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Normativa xeral de hixiene na manipulación: locais, utís e persoal. Riscos e fontes de contaminación	27

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Limpa e desinfecta utensilios, equipamentos e instalacións, valorando a súa repercusión na calidade hixiénico-sanitaria dos produtos	SI
RA2 - Mantén boas prácticas hixiénicas, avaliando os perigos asociados aos malos hábitos hixiénicos	SI
RA3 - Aplica boas prácticas de manipulación de alimentos, en relación coa calidade hixiénico-sanitaria dos produtos	SI

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícaronse os requisitos hixiénico-sanitarios que deben cumplir os equipamentos, os utensilios e as instalacións de manipulación de alimentos
CA1.2 Avalíáronse as consecuencias da limpeza e da desinfección inadecuadas para a inocuidade dos produtos e a seguridade das persoas consumidoras
CA1.3 Describíronse os procedementos, as frecuencias e os equipamentos de limpeza e desinfección (L+D)
CA1.4 Describíronse os parámetros obxecto de control asociados ao nivel de limpeza ou desinfección requeridos
CA1.5 Recoñecéronse os tratamentos de desratización, desinsectación e desinfección (DDD)
CA1.6 Describíronse os procedementos para a recollida e a retirada dos residuos dunha unidade de manipulación de alimentos
CA1.7 Clasifícaronse os produtos de limpeza e desinfección, e os utilizados para os tratamentos de DDD e as súas condicións de emprego
CA1.8 Avalíáronse os perigos asociados á manipulación de produtos de limpeza, desinfección e tratamentos DDD
CA2.1 Recoñecéronse as normas hixiénico-sanitarias de obrigado cumprimento relacionadas coas prácticas hixiénicas
CA2.2 Identifícaronse os perigos sanitarios asociados aos malos hábitos e as súas medidas de prevención
CA2.3 Identifícaronse as medidas de hixiene persoal asociadas á manipulación de alimentos
CA2.4 Recoñecéronse os comportamentos e as aptitudes susceptibles de producir contaminación nos alimentos
CA2.5 Enumeráronse as doenzas de obrigada declaración
CA2.6 Recoñeceuse a vestimenta de traballo completa e os seus requisitos de limpeza
CA2.7 Identifícaronse os medios de protección de cortes, queimaduras ou feridas da persoa manipuladora
CA3.1 Recoñecéronse as normas hixiénico-sanitarias de obrigado cumprimento relacionadas coas prácticas de manipulación
CA3.2 Clasifícaronse e describíronse os principais riscos e as toxifiinfeccións de orixe alimentaria, en relación cos axentes causantes
CA3.3 Valorouse a repercusión dunha mala manipulación de alimentos na saúde das persoas consumidoras

Criterios de avaliación

CA3.4 Describiríonse as principais alteracións dos alimentos

CA3.5 Describiríonse os métodos de conservación de alimentos

CA3.6 Evitouse o contacto de materias primas ou semielaboradas cos produtos procesados

CA3.7 Identificáronse alerxias e intolerancias alimentarias

CA3.8 Evitouse a posible presenza de trazas de alérxenos en produtos libres destes

CA3.9 Recoñecérónse os procedementos de actuación fronte a alertas alimentarias

4.3.e) Contidos

Contidos

Conceptos e niveis de limpeza.

Lexislación e requisitos xerais de limpeza de utensilios, equipamentos e instalacións.

Procesos e produtos de limpeza: tipos, características e aplicacións, medidas de seguridade e normas de almacenaxe, interpretación das especificacións, perigos asociados a unha mala manipulación dos produtos,

Sistemas e métodos de limpeza: aplicacións dos equipamentos e dos materiais básicos. Procedementos habituais: tipos e execución.

Normativa xeral de hixiene aplicable á actividade.

Limpeza e desinfección.

Guías de prácticas correctas de hixiene (GPCH).

Uniformidade e equipamento persoal de seguridade: características.

Autocontrol. Sistemas de análise de perigos e puntos de control crítico (APPCC).

Normativa xeral de manipulación de alimentos.

Alteración e contaminación dos alimentos debido a prácticas de manipulación inadecuadas.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Técnicas de recolla, clasificación e eliminación de residuos.	9

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA5 - Recolle os residuos de xeito selectivo e recoñece as súas implicacións a nivel sanitario e ambiental	SI

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA5.1 Identificáronse e clasificáronse os tipos de residuos xerados de acordo coa súa orixe, o seu estado e a necesidade de reciclaxe, depuración ou tratamento
CA5.2 Recoñecéronse os efectos ambientais dos residuos, os contaminantes e outras afeccións orixinadas pola industria alimentaria
CA5.3 Describiríonse as técnicas de recollida, selección, clasificación e eliminación ou vertedura de residuos
CA5.4 Recoñecéronse os parámetros que posibilitan o control ambiental nos procesos de producción dos alimentos relacionados cos residuos, as verteduras ou as emisións
CA5.5 Establecérонse por orde de importancia as medidas tomadas para a protección ambiental
CA5.6 Identificáronse as non-conformidades e as accións correctivas relacionadas coa xestión dos residuos

4.4.e) Contidos

Contidos
Lexislación ambiental.
Descripción dos residuos xerados na industria alimentaria e os seus efectos ambientais.
Técnicas de recollida, clasificación e eliminación ou vertedura de residuos.

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliação positiva e os criterios de cualificación

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN:

Os exercicios, traballos e probas escritas dos contidos asimilados suporán o 40 % total da nota de cada avaliação.

A realización das tarefas diárias, atendendo as normas da aula taller, prácticas específicas, probas prácticas suporán o 40% da nota final. O 20% restante queda reservado para a cualificación da puntualidade, uniformidade, e profesionalidade no proceder.

As probas consistirán na realización teórico práctica dalgunha/s das actividades que se foron realizando durante o trimestre.

A nota final do curso será o resultado da media aritmética das tres avaliações.

MÍNIMOS ESIXIBLES:

1 Identifica os requisitos hixiénico-sanitarios que deben cumplir as persoas, os equipamentos, os utensilios e as instalacións de manipulación de alimentos.

2 Recoñécéronse as normas hixiénico-sanitarias de obrigado cumprimento relacionadas coas prácticas de manipulación.

3 Relaciona as necesidades de envasamento e conservación das materias primas en cociña cos métodos e os equipamentos.

4 Coñece os procedementos para a recollida e a retirada dos residuos dunha unidade de manipulación de alimentos.

5 Determina os lugares de conservación idóneos para os xéneros, ata o momento do seu uso ou consumo, ou destino final.

6 Recoñece as materias primas e as súas características, así como o consumo axeitado das mesmas segundo as elaboracións posteriores.

7 Interpreta a etiquetaxe dos produtos

8 Executa as técnicas básicas de envasamento e conservación seguindo os procedementos establecidos

9 Comprobouse a coincidencia de cantidade e calidade do solicitado co recibido

10 Describiríonse as principais alteracións dos alimentos

11 Clasificáronse e describiríonse os principais riscos e as toxinfeccións de orixe alimentaria, en relación cos axentes causantes

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

Con carácter xeral, o alumno suspenso terá que facer, para recuperar o Módulo, un examen tipo test de 20 preguntas sobre os temas a recuperar, e un examen práctico de dúas horas de duración máxima similar as das avaliações do curso sobre a materia proposta polo profesor e que se entende non superada ao longo do curso.

No suposto de que se pase de curso con este módulo pendente, o alumnado será informado das actividades programadas para aúa recuperación, así como do período da súa realización, temporalización e data en que serán avaliados, que coincidirá coa sesión de avaliação parcial previa á realización da FCT en período ordinario. A recuperación consistirá nas mesmas actividades reflectidas no punto anterior.

En ambos os dous casos realizarase un informe de avaliação individualizado.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliação extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliação continua

A proba de avaliação extraordinaria para o alumnado con perda de avaliação continua, que no caso da formación profesional básica será aquela que non está en idade de escolarización obligatoria, será similar a do apartado anterior, 6 a); e se realizará no período marcado segundo o calendario do Centro.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliação da propia práctica docente

Basicamente para o seguimento da programación da práctica docente seguiranse os procedementos que están instaurados no centro educativo conforme á norma ISO9001-2000 de xestión da calidade aplicada aos centros educativos:

- No seguimento da programación teranse en conta as conclusións obtidas na avaliación inicial. Os principais indicadores do grao do cumprimento da programación serán:

O grao de cumprimento da temporalización

O logro dos obxectivos programados

Os resultados académicos acadados

- Para a avaliação da práctica docente recabarase información a través de cuestionarios periódicos (trimestral) pasados aos alumnos nos que se solicitará valoración sobre a metodoxía e aspectos relativos á docencia, a forma de traballo na aula e no taller, técnicas de avaliação, así como cuestiós que indiquen se se acadaron os obxectivos das distintas unidades didácticas.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliação inicial

Tal e como se establece na lexislación vixente, Orde do 12 de xullo de 2011, no seu artigo 28: Ao comezo das actividades do curso académico, o equipo docente realizará unha sesión de avaliação inicial do alumnado, que terá por obxecto coñecer as características e a formación previa de cada alumno e de cada alumna, así como as súas capacidades. Así mesmo, deberá servir para orientar e situar o alumnado en relación co perfil profesional correspondente.

Para este módulo pasarase durante a segunda quincena do curso, un cuestionario de avaliação inicial (sobre coñecementos previos, intereses e motivacións do noso alumnado) que se complementará cos datos proporcionados polo titor/a e datos de información de matrícula.

Será necesario incluir un cuestionario a criterio do profesor/a titular do módulo.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

De forma xeral, para apoiar ao alumnado que presente calquera tipo de necesidade educativa durante o curso escolar empregaranse as seguintes ferramentas:

- Realización de mapas conceptuais
- Elaboración de pequenos cuestionarios
- Exercicios prácticos
- Pequeños traballos de búsqueda de información, de forma individualizada
- Repetición de prácticas, na que o profesor exercerá unha labor de titorización persoalizada co alumnado afectado.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

importante sinalar que ao longo do módulo se traballará coa educación en valores non só a través do traballo con actitudes recollidas no currículo do módulo, senón a través de distintos contidos inherentes ao noso traballo de aula-taller-obraíño, para este módulo podemos destacar:

Educación para a igualdade: Estará sempre presente, xa que logo, en ningún momento se fará diferencia entre o noso alumnado por causa do seu sexo, raza, crencias ou calquera outra característica de diferenciación entre as persoas. Educación ambiental: É fundamental fomentar o respecto ao medio ambiente e mesmo fomentar o correcto emprego dos medios de que se dispón sen desperdiciar papel, consumo de auga, electricidade, etc., insistir na reciclaxe e na conservación. Educación para a saúde: É importante adquirir bons hábitos posturais no traballo, así como uns adecuados hábitos de saúde e limpeza ou unha adecuada hixiene ocular ou visual nun sistema educativo e laboral onde os ordenadores toman cada día un papel más importante, sen esquecer que a nivel profesional (tendo en conta nas situaciones en que exercerán o seu traballo) deben ter en conta a súa saúde persoal e a do usuario como elementos cotiás do seu emprego. Educación para a convivencia: Procurarase a resolución de conflitos fomentando o diálogo baseado no respecto, e, procurando atopar soluciones de consenso de xeito democrático. Por exemplo: achegas de propostas ou ideas á hora de fixar condicións de entrega de traballos, datas de probas, etc. Educación do consumidor: Fomentando entre os

alumnos un consumo responsable, tanto dos seus propios materiais como os do centro e o ciclo (aula, material informático,talleres,...)

Interculturalidade: Traballando dende o principio de respeito as distintas culturas e xeitos de entender o mundo; entendendo isto como un enriquecemento; sinalar a este respecto, a cada vez máis frecuente presenza nas nosas aulas de alumnos de outras culturas que nos axudan a interpretar que non todas as realidades son iguais. Consideraremos tamén de xeito transversal e como valor importante na Formación Profesional a orientación profesional polo carácter teórico e práctico que posúe o módulo e o ciclo, impregnando de funcionalidade cada unha das actividades que realicemos e contextualizándoas, sempre que sexa posible, no noso contorno socioeconómico.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Visita á praza de abastos de Pontevedra.
Xornadas sobre primeros auxilios impartidas por membros da Cruz vermella.
Charlas e conferencias profesionais da hostelería do sector turístico en xeral.
Charla sobre a xestión de residuos e compostaxe.
Demostración de uso de extintores.
Actividades relacionadas co proyecto Pontevan-Congreso FPIInnovación.
Actividades lúdico deportivas.
Saídas relacionadas coa horta, os recursos naturais e o medio ambiente.
Visita a feiras de hostalería.
Visita guiada a zona vella de Pontevedra e praza de abastos.
Visita á feira Etiqueta Negra de produtos gourmet e delicatessen

10. Outros apartados

10.1) Lugar e data

As actividades de ensino-aprendizaxe deste módulo van a ser desenvoltas nas instalacións do Hotel Pedramar, más concretamente nas instalacións da cociña e do cuarto fírio.

Cómpre sinalar que a secuenciación das actividades é semellante ao de liña cara adiante que seguen os procesos de producción culinaria nos establecementos de restauración.